

Oprettelse af Frikirker indenfor Folketirken vil medføre Fare saavel for Præst og Menighed i Frikirkerne som for Folketirken. Der ligger en ethisk Fare, en Fristelse til Selvsyge i at ville affondre sig fra et Samfund, som har et godt Formaal, og i hvilket man ved Guds Tilskikkelser er optagen (Ordspr. 18, 1). I denne Fristelse falde de, som ved Udræbelse affondre sig fra Folketirken, forbi de mene, at dens nuværende Tilstand er tilhinder for Opnaaelsen af den christelige Kirkes hellige Formaal. Men det er kun altfor sandsynligt, at Faldet vil ikke blive mindre for dem, som under Forbliven i Folketirken danne et sær-egent kirkeligt Samfund. Separatisters hovmodige Selvbehagelighed og ukjærlige Ringeagt for Medchristne ville ei heller udeblive hos dem; kun det Capel, hvor de holde Andagt, vil være dem Kirken, kun deres Troesvenner ville være dem de Christne, hvor umuligt det end vil blive for de Oprigtige at forhindre Skindhellige i at optages i deres Forsamling." Om end Separatister — som de Frimenigheder, hvorom her er Tale — begynde deres Afsondring i det Ydre uden at frasalde deres Fædreneskirkes Lærdomme, staae de dog stor Fare for i Tiden at blive Secterister. Have de anskaffet et Capel, hvis Navn uden Tvivl vil blive Frikirken, seiler man neppe i at forudsige, at de ville ansee sig berettigede til at indføre frie rituelle Skikke, at de ved at lægge eenfaldig Vægt paa enkelte Troeslærdomme under Forsømmelse af andre, ville danne sig et Schiboleth og at de ville hengive sig til overtroiske Forestillinger om den af dem udlaarne Præstis mystiske Indflydelse paa Sacramenternes Naadestraft. Ved sin ydre Afhængighed af Menigheden staaer Præsten, om hvem det ingenlunde er givet, at han besidder overordentlig Begavelse og Energi, Fare for at blive dens Træl i Henseende til sin præstelige Gjerning; men har han ualmindelige Talenter og overlegen Villiekraft, staaer Menigheden Fare for at blive aandelig trælbundet til hans vilkaarlige Paastande, phantastiske Indfald og allehaande Særheder med kirkeligt Præg. Det kan ogsaa see, at Præsten er et u selvstændigt Medskab for et Parti, hvis Præg han paatrykker Menigheden. Saaer den hvi-røstede Tale, man stundom maa høre, om frie, fra vore symboliske Bøger emanciperede, Præster for frie Menigheder, Magt i Frimenighederne, vil en ny Sect kunne dannes i enhver af disse. Nogen væsentlig indgribende og ordnende Paavirkning i dem troer jeg ikke vil kunne øves ved Tilsyn af Provster og Biskopper, som ere bestillede til Tilsynsmænd i den Folketirke, fra hvis Baand de frikirkelige Separatister just ville være løste. Dersom Frimenighederne affondrede sig fra Folketirken uden at skulle betragtes som dens Medlemmer, vilde dens Organisme ligesaa lide lide derved som ved de Frimenigheder, der allerede finde Sted i Danmark. Naar de derimod affondre sig i Henseende til Indordningen i Folketirkens Organisme, men desuagtet maae vedblive at betragtes som dens Medlemmer, da lide selve Organismen derved, da skeer derved et farligt Skridt til Adspaltning i Menigheds-samfundet og derved til Folketirkens Oplosning. Desuden vil det Missionskald, som Frikirkerne, navnlig deres Præster, formodentlig ville tiltroe sig, umærkeligere og derfor lettere kunne følges i Folketirken end de fra denne aabenbar afvigende Secteristers Lyst til at gjøre Profelyter. Og lader Kirkebestyrelsen — hvad den vanskelig vil kunne undgaae — Frikirkerne faae en vis Selvstændighed i Henseende til rituelle Skikke, da ligger Fristelsen for Folketirkens Præster saare nær til at tage sig lignende rituelle Friheder. Men herfra er Fristelsen ikke fjern til især gennem phantastiske og hjertegribende, men dunkle Psalmer at følge et i Frikirken givet Exempel paa Afbigelse fra Kirkelæren.

Heller ikke er Frikirkevæsenet uden Fare for Familielivet, hvad enten man vil give Hunsfaderen despotisk Myndighed til at afbrage Hustru og Børn mod deres Villie fra Folketirkens Præst til Frikirkes Præst, eller hver af Husets Folk skal have Lov til at gaae sine Kirkeveie. I første Tilfælde vil husslig Strid, i sidste Savn af fælles Andagt blive Følgen. Endelig — saa vist som det er betryggende for Staten, at det danske Folk (med Undtagelse af nogle saa Disfenter) har et aandeligt Sammenhold i en fælles, organiseret Kirke, maa det fra Statens Standpunkt være betænkeligt at gjøre Indrømmelser, hvorved den kirkelige Orga-